Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 124. — ŠTEV. 124. | NEW YORK, TUESDAY, MAY 28, 1935. — TOREK, 28. MAJA 1935 | VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

NAJVIŠJE SODIŠČE PROGLASILO NRA ZA NEVELJAVNO

SKORO VSI DOSEDANJI USPEHI ROOSEVELTOVE AMINISTRACIJE SO NADVSE RESNO OGROŽENI

Odločitev najvišjega sodišča je napravila konec prisilnemu izvajanju NRA določb. — Kongres baje ni imel pravice poveriti predsedniku večjo polnomoč kot je po ustavi dovoljeno. — Važna posvetovanja v Beli hiši. — Odločitev je prečital predsednik najvišjega sodišča.

WASHINGTON, D. C., 27. maja. — Najvažnejše vladne agenture NRA, ki je bila nekako osrčje "New Deala", ni več. Najvišje zvezno sodišče je namreč soglasno razsodilo, da so pravilniki NRA neustavni.

Zaenkrat se še ne ve, kaj se bo zgodilo, in kako bosta ameriško gospodarstvo ter predsednikov "New Deal" prevedrila to katastrofo. Vlada in kongres sta od tega udarca popolnoma omamljena.

V Beli hiši se je vršila važna konferenca, katere so se udeležili načelnik NRA Donald Richberg, generalni pravdnik Cummings in generalni državni pravdnik Stanley Reed.

Po konferenci je pozval Richberg industrijalce po vsej deželi, naj opuste umazano konkurenco in naj ne izrabljajo delavcev, dokler ne bo najdeno nadomestilo za NRA.

— Vsled odloka najvišjega sodišča, — je izjavil, — nam ni mogoče koga postavno prisiliti, da bi se pokoril določbam pravilnikov. Pravilniki so vsledtega izgubili svojo veljavo.

Devet članov najvišjega sodišča je iz dveh razlogov obsodilo NRA. Prvič je kongres poveril predsedniku dosti večjo oblast kot dovoljuje ustava, drugič ima pa vlada pravico kontrolirati le medržavno trgovsko poslovanje, nima pa pravice kontrolirati trgovsko poslovanje po posameznih državah.

Nahitro sklicane konference v Beli hiši in kapitolu mečejo le malo luči na splošni položaj. Državniki in kongresniki stikajo glave in iščejo izhoda iz zadrege.

Načelniki neštevilnih oblasti, ki jim podrejena izvršitev pravilnikov, ne vedo, kaj početi. Zaenkrat je njihovo pravilo: — Počakati je treba. Mogoče pa ni tako nevarno in hudo.

Zbornični odsek za pota in sredstva, ki je pripravil predlogo za dveletno podaljšanje NRA, se je takoj sestal. Člani so se nekaj časa posvetovali, potem so se pa razšli, ne da bi prišli do kakih zaključkov.

Dvorana najvišjega sodišča je bilo nabito polna, ko je predsednik najvišjega sodišča Hughes, izrekel v imenu svojih osmih tovarišev usodepolno odločitev.

— Nenavadne razmere utegnejo zahtevati nenavadne odredbe, — je čital Hughes, — ta dokaz pa ni več veljaven, če je treba opravičiti dejanje, ki je v nasprotju z ustavo.

Dalje bi mu ne bilo treba čitati. Vsi navzoči so vedeli, da je zopet enkrat zmagala mrtva črka postave.

Kongresniki in senatorji so različnega mnenja:

— Ustava je rešena! — je vzkliknil republikanski senator Borah. Njegov demokratski tovariš King iz države Utah je pa dostavil: — Boga zahvalimo, da je tako.

Zelo značilna je izjava konservativnega senatorja White-a iz Marylanda: — Zdaj, ko so odpadle vladne verige, si bo gospodarstvo lahko opomoglo.

Odločitev najvišjega sodišča je tembolj značilna, ker je bila podana soglasno, ne pa kot je običajno, v razmerju 5:4.

General Hugh S. Johnson, prvi načelnik NRA, je izjavil: — Še vedno mislim, da bo mogoče uveljaviti postavo, ki bo v soglasju z ustavo ter bo vsebovala principe NRA. Če ne bo tega mogoče storiti, lahko rečem, da so tri četrtine "New Deala" uničene. Isti principi se namreč tičejo tudi Agricultural Adjustment Administration in Wagnerjeve predloge, čije svrha je, nanovo urediti odnošaje med delavci in delodajalci.

Otroci žrtve stavkarskih nemirov

POMOŽNI POLICISTI SO NEVARNO POŠKODOVALI 25 OSEB

V Ohio in Oklahomi so se včeraj završili krvavi stavkarski izgredi. Pomožni policisti so oddali na mirne gledalce več strelov. Pri neki taki priliki je bilo ranjenih petindvajset oseb.

V Canton, Ohio, stavkajo delavci Berger Manufacturing Company, ki je last Republic Steel Corporation. Pred tovarno je bilo precej nevarno poškodovanih, bodisi s streli, bodisi s krepelci, petindvajset oseb, med njimi tudi petnajst šolskih otrok.

Vse te osebe niso imele s stavko nobenega stika.

Kot izjavljajo očividci, so se napadalci pripeljali v oklopnem avtomobilu s kompanijske lastnine. Kakih petsto korakov vstran od tovarne so se ustavili in začeli z revolverji in puškami streljati v ljudsko množico.

Delavce je to početje tako razburilo, da so planili k oklopnemu avtomobilu ter ga prevrnili v potok.

V Pitcher, Oklahoma, kjer stavkajo organizirani kopači svinca in cinka, so vprizorili neunijski delavci preteče demonstracije.

Demonstrantje so se zbrali pred glavnim stanom unije ter hoteli porušiti poslopje.

Ko so bili pregnani, so zapretili, da se bodo vrnili z ojačenji iz Miami, Okla., kar se je tudi zgodilo. Vrnilo se jih je 1500. Vsi so bili oboroženi s koli. Na rokavih so imeli višnjeve trakove, da jih je bilo mogoče razločevati od organiziranih delavcev.

Governer Maryland je poslal v Pitcher dve stotniji narodne garde.

LABORITI PROTI OBOROŽEVANJU

Stranka laboritov je proti oboroževanju v zraku. — Hitlerjevi predlogi so podlaga za utrjenje miru v Evropi.

London, Anglija, 27. maja. V svojem uvodnem članku o mednarodnem položaju razpravlja londonski list 'Times' o razvoju zadnjih dni in zatrjuje, da je angl. delavska stranka, ki je še še pred nekaj tedni podpirala vlado v njunem načrtu za ojačenje v zraku, sedaj proti angleškemu oboroževanju. Po izjavi slovitega londonskega lista se delavska stranka zavzema za skrbno proučevanje zadnjega Hitlerjevega govora, ki je po njenem mnenju tako ugoden, da je po vsej pravici mogoče pričakovati veliko izboljšanje splošnega političnega položaja v Evropi.

Kot pravi "Times", je tega mnenja ves angleški narod in ne more razumeti, kako more neka velika stranka navzlic Hitlerjevemu govoru še vedno vztrajati pri svoji zahtevi, da se mora Anglija oboroževati. "Times" pravi, da je enakost v orožju med državami najboljši porok za splošni mir.

Dalje izvaja "Times", da je nameravana zračna pogodba različna od locarnske pogodbe, ker ne bi morala samo Anglija iti na pomoč Francozom in Nemcem, temveč bi morali tudi Francija in Nemčija v sili pomagati Angliji. Vsled tega je potrebno, da je vsaka država, ki podpiše tako pogodbo, dovolj močna, da se zavaruje proti nenadnemu napadu.

SAMOMOR ZDRAVNIKA

Miami, Fla., 27. maja. — Znani zdravnik dr. H. C. Babcock se je usmrtil na vrtu svoje hiše.

Poleg njega so našli listek z napisom: — Vzrok tega dejanja: izgubil sem zdravje in pamet mi peša. Pozdravljeni!

TRIJE GOVERNERJI RIBARIJO

Greenville, Me., 27. maja. — V soboto so ribarili v Matagamum jezeru trije governerji: governer države Maine, Louis J. Brann, governer drž. Massacussetts, James M. Curley, in governer Pennsylvanije, Geo. H. Earle.

Največ sreče je imel Earle, ki je ujel 35 funtov rib.

DVA TEDNA PRI MRTVI ŽENI

Joseph Shipulo je ležal poleg mrtve žene. — Prosil je duhovnika, da pogleda, kaj je z njo. Policija je moža odpeljala v opazovalnico.

Josip Shipulo, star 53 let, je dva tedna ležal poleg trupla svoje 53 let stare žene Marije, ki je umrla naravne smrti v svojem stanovanju v Brooklynu. Moža je policija odpeljala v opazovalnico v Kings County Hospital.

V petek je Shipulo prosil nekega katoliškega duhovnika, da pogleda, kaj je z njegovo ženo, ker se mu zdi čudno, da neprestano "spi" in je ne more zbuditi. Duhovnik je šel ž njim in je takoj spoznal, da je žena mrtva. Smatral je za svojo dolžnost, da je poklical policijo. Ko je policija prišla, je moža s težavo prepričala, da je žena mrtva, nakar je pričel jokati in se čudno vesti. Dr. Jarmoalsky je dognal, da je bila žena že dva tedna mrtva. Ves čas pa je mož stanoval z mrtvo ženo.

Shipulo je mnogo let delal vozove za tvrdko Brewster in sn je prihranil precejšnje premoženje. V postelji je policija našla $1620 v bankovcih, dva Liberty bonda po $50 in hranilno knjižico z vlogo $350.

Iz moža ni mogoče izvedeti, ako ima kaj sorodnikov, katere sedaj policija išče.

TRGOVSKA POGAJANJA S SOVJETSKO RUSIJO

Washington, D. C., 27. maja. Državni tajnik Cordell Hull je eno uro razpravljal z ruskim poslanikom Aleksandrom Trojanovskim o tem, kako bi bilo mogoče priti do kakega trgovskega sporazuma med obema državama.

Združene države so sklenile trgovsko pogodbo za Brazilijo in čakajo, da jo brazilski kongres potrdi. V prvi vrsti je tajku Hullu ležeče na tem, da bi pod ugodnimi pogoji mogli kupovati manganovo rudo, katere Rusija prideluje največ med vsemi državami na svetu.

Prejšnja pogajanja za trgovsko pogodbo z Rusijo so se razbila zaradi vprašanja ruskega dolga Združenim državam. Sedaj Hull in Trojanovski nista razpravljala o ruskem dolgu, temveč samo o trgovini.

GOERING NA BOLGARSKEM

V Sofiji je bil slovesno, toda mirno sprejet. — Komunisti so protestirali proti obisku.

Sofija, Bolgarska, 27. maja. Nemški zračni minister general Hermann Wilhelm Goering je na svojem drugem "političnem ženitovanjskem potovanju", čegar namen je pridobiti Bolgarsko za zaveznico Nemčije v vzhodni Evropi, dospel v Sofijo.

General Goering je prišel s svojo soprogo in spremstvom v treh areoplanih. Goering je sam vodil aeroplan s tremi motorji "Manfred von Richthofen".

Na pozdrave 'Heil Goering' je odgovarjal s prijaznim nasmehom ter je rekel, da ga veseli, da je zopet obiskal deželo, ki je bila v svojem junaštvu vredna zaveznica Nemčije v svetovni vojni.

Trije bolgarski vojaški aeroplani so mu šli nasproti do meje in so ga spremili v Sofijo. Na letališču so ga sprejeli naučni minister Todor Radev, promet. minister Todor. Kojukarov, ki je imel pozdravni govor, in nek zastopnik vojnega ministrstva.

Ko so bili izročeni Georingovi ženi in drugim ženam družbe šopki, so se nemški gostje peljali po okrašenih ulicah, koder se je nabrala velika množica ljudi, v hotel Bulgarie.

Policija je izdala vse varnostne odredbe, da prepreči kake sovražne demonstracije, kajti bolgarski komunisti niso še pozabili in tudi ne odpustili Goeringu, ker je pri procesu proti požigalcem palače nemškega državnega zbora tako ostro nastopil proti bolgarskemu komunistu Vladimiru Dimitrovu, ki bolgarskim komunistom velja za junaka. Na letališče je bil dovoljen vstop samo proti vstopnicam. Policija in orožniki so zastražili vse ulice, po katerih se je vozil Goering s svojim spremstvom. Poleg tega pa se tudi niso peljali po običajnih ulicah, temveč so napravili velik ovinek.

Malo pred Goeringovim prihodom so komunisti priredili zborovanje v parku v protest proti Goeringovemu obisku. Policija je naglo prišla v park in je s streli v zrak kmalu razgnala zborovalce.

Četudi je Goeringov obisk uradno označen kot 'neuraden', vendar si je Goering takoj po prihodu v hotel nadel uniformo nemškega generala ter je obiskal nemško vojno pokopališče, kjer je v prisotnosti bolgarskega vojnega ministra generala Caneva položil venec. Generala je spremljala bolgarska častna straža in v paradi so bili vsi bolgarski generali.

Pozno popoldne je imel Goering poldrugo uro dolgo konferenco s kraljem Borisom, pozneje pa je ministrski predsednik Andrej Točev priredil v počast nemških gostov sijajen banket.

NEMČIJA IZBOLJŠUJE ARMADO

Največjo važnost polaga na naglo premikanje vojske. — Motorna kolesa in avtomobili bodo prevažali vojaštvo.

Berlin, Nemčija, 27. maja. — Nemško vojaško poveljstvo ima v svojem načrtu zelo hitro premakljivo infanterijo in artilerijo, da se bo mogla premikati armada po 80 milj na uro po vsaki pokrajini, razun po gozdovih.

Na vsaka dva vojaka bo prišlo po eno motorno kolo, vsled česar bo armada zelo gibčna in hitra.

Odprti avtomobili bodo prevažali velike topove, veliki tovorni avtomobili bodo prevažali po 20 vojakov, na fronti pa bodo tanki in oklopni avtomobili.

Nemčija ima izborne strategične ceste do vseh svojih meja. V slučaju vojne na več frontah bo nemška armada v najkrajšem času prepeljana na vsako mesto, kjer bo potrebna. Nagli aeroplani pa bodo letali nad sovražnimi mesti in bodo razdejali ceste in železnice.

Posebno pozornost je nemško vrhovno poveljstvo posvetilo tankom, katerih je več vrst. Na tisoče tankov, ki morejo naglo voziti po vsaki pokrajini, je mogoče izdelati v najkrajšem času.

V vojnem času bi se nam nudila naslednja slika: na fronto bodo vozili majhni avtomobili po štiri vojake. Ko pridejo na določeno mesto, bodo trije vojaki poskakali z avtomobilov, eden pa bo ostal v avtomobilu, da je pripravljen takoj voziti dalje, ako bi vojska prodirala. Obenem z malimi avtomobili bodo vozili tanki 75-milimeterske topove, strojne puške in posadko.

Posebno čuden izgleda vojaški tovorni avtomobil, ki ga je pogosto videti v Berlinu in ki ima na vsaki strani po tri kolesa, nad njimi pa šest manjši koles, ki bodo na slabih potih nadomeščala večja kolesa.

TURKI UTRJUJEJO DARDANELE

Sofija, Bolgarska, 25. maja. Turčija se je pridružila Nemčiji v kljubovanju proti prejšnjim zaveznikom ter je že utrdila Dardanele v nasprotju z versaillsko mirovno pogodbo.

Turčija je Dardanele utrjevala še v času, ko je evropskim državam zapretila, da jih bo utrdila, ako ne bo ustavljeno nemško oboroževanje. Na južnem delu morske ožine je Turčija zgradila ceste do strategičnih postojank, na katere more v nekaj urah poslati svojo artilerijo, ki bi preprečila sovražnim ladjam, da polove potopljene mine, katere bi Turki mogli položiti takoj, kadar bi hoteli zapreti ožino. Od Rusije je tudi že kupila več tisoč min in jih je naročila še mnogo več.

Anglija in Italija vidita v odločnem nastopu Turčije ruski vpliv. Zavezniki hočejo imeti odprto morsko pot v Črno morje za slučaj vojne s kako državo, ki meji na Črno morje, kakor so Rusija, Romunska, Bolgarska in Turčija.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

NEMŠKE KOLONIJE

Da Nemčija zahteva vrnitev izgubljenih kolonij, se je izvedelo šele sedaj, ko so se pričela med Anglijo in Nemčijo diplomatična posvetovanja, ki imajo namen natančneje proučiti mirovne predloge, katere je predsednik in kancler Hitler podal v torek v svojem govoru v nemškem državnem zboru.

Uradni krogi pravijo, da je angleški poslanik v Berlinu Sir Eric Phipps obiskal nemškega zunanjega ministra, da od njega prejme jasnejše podatke o nekaterih točkah Hitlerjevega govora.

Zunanji minister baron Konštantin von Neurath je Sir Phippsu povedal, da Nemčija ne zahteva kolonij sedaj, toda je vztrajal pri tem, da bivši zavezniki na kak način priznajo Nemčiji pravico do njih, predno se bo zopet vrnila v Ligo narodov.

Nemčija je tudi obvestila Anglijo, da ne more prej razpravljati o kaki pogodbi glede orožja, dokler ne dobi popolne vojaške enakosti z Rusijo.

Baron von Neurath je rekel, da nemške vojske 550,000 mož ni mogoče smatrati za primerno, dokler ima sovjetska Rusija skoro 1,000,000 vojakov pod zastavami.

Z ozirom na enakost v zračni sili s svojimi sosedami misli Nemčija, kot je rekel baron von Neurath, na rusko zračno silo, ki šteje 2300 vojaških aeroplanov, katerih večina je v Evropi.

To vprašanje je za Anglijo velikega pomena, kajti po novem načrtu namerava Anglija imeti za svojo obrambo samo 1500 aeroplanov. Predsednik vladnega sveta Stanley Baldwin je v poslanski zbornici rekel, da je Anglija vzela za mero francosko zračno silo, ker ne ve natančno, koliko aeroplanov ima Nemčija. Francija ima 1500 aeroplanov doma in v severni Afriki.

Von Neurath pa je tudi Sir Phippsu zagotovil, da Nemčija tudi pozneje, ako bi dobila nazaj kolonije, ne bi zahtevala večje bojne mornarice kot 35 odstotkov v sorazmerju z angleško mornarico.

Angleško-nemška mornariška pogajanja se bodo pričela v Londonu v desetih dneh. Anglija je Nemčijo obvestila, da bo o izidu pogajanj z Nemčijo takoj poročala Franciji in Italiji. Londonska vlada smatra to z potrebno, ker vsako povečanje nemške mornarice presega določbe versaillske pogodbe.

Kolonije, katere je Nemčija izgubila po svetovni vojni, so:

Tanganyika v Vzhodni Afriki, nad katero ima pod Ligo narodov mandat Anglija.

Kamerun na zapadnem obrežju Afrike, ki je sedaj pod mandatom Anglije in Francije. Ravno tako je tudi Togoland na zapadnem obrežju Afrike.

Nemška južnozapadna Afrika, nad katero ima mandat pod Ligo narodov Unija Južne Afrike.

Kiau-čau na Šantung polotoku na Kitajskem. Nad tem ozemljem je dobila Japonska nadoblast, toda je bilo po pogodbi leta 1922 v Washingtonu vrnjeno Kitajski.

Nemška posestva v Pacifiku: severno od ekvatorja Karolinski, Marshallovi, Pelew in Ladrone otoki, nad katerimi ima mandat Japonska. Južno od ekvatorja: Bismarckovo otočje, Salomonovi otoki, Nova Guineja pod mandatom Avstralije in otok Samoa pod mandatom Nove Zelandije.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

Iz Slovenije.

V duševni zmedenosti si je vzel življenje.

Ko je pogledala dekla pri Ivančiču Štefanu, gostilničarju in posestniku v Velikih Laščah, v poslopje, kjer je tehtnica za tehtanje male živine, je z grozo opazila, viseti na vrvi, privezani za prečno tramovje, svojega gospodarja. O grozni najdbi je takoj odbvestila bližnje sosede, orožništvo, občino in banovinskega zdravnika. Na pomoč došli zdravnik je mogel ugotoviti le smrt. Vse okoliščine kažejo, da si je nesrečnik v trenutni duševno zmedenosti vzel življenje.

Ustreljen po nesrečnem naključju.

Mladi Močnik Jože, čevljarski pomočnik, doma iz Križ pri Tržiču, se je pred malim senatom zagovarjal zaradi uboja. 14. aprila na nedeljo ponoči je oddal iz browninga strel proti kmečkemu fantu Janezu Perku v prsi, da mu je prestrelil srce. Perko se je na mestu zgrudil mrtev. Poprej je bila vesela družba fantov v Zupanovi gostilni v Snakovem. Okoli 23. so fantje zapustili gostilno brez prepira. Perko, Močnik in Perkov prijatelj Gregore so odšli skupaj. Na cesti pri Seničnem pa je prišlo do usodnega incidenta med Perkom in obtožencem.

Močnik, ki je videti mirnega značaja, se je zagovarjal s silobranom, trdeč, da je strel zadel Perka po naključju. Perko je bil navalil nadenj z nožem. Tedaj je Močnik segel po samokres in hotel nasprotnika zastrašiti. Perko pa je Močnika pahnil tako, da je sam padel na tla in v tem trenutku se je sprožil browning. Ko je videl, da je Perko padel, ga je Močnik potipal in vprašal: "Janez, kaj je s teboj?" Nobenega odgovora. Takoj je šel na orožniško postajo v Tržič in prijavil dogodek. Z orožniki se je nato odpeljal na kraj nesreče. Sam je plačal avtotaksi, da bi Perka odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vsi ostali dokazi in dejanski stan so govorili za to, da je obtoženi Močnik res ustrelil Perka, s katerim si nista bila drugače v sovraštvu, le po izredno nesrečnem naključju. Mali senat je Močnika popolnoma oprostil od obtožbe.

Zvišana kazen za usmrtitev ljubice.

Ljubljansko okrožno sodišče je v marcu obsodilo mizarskega pomočnika Andreja Boštijančiča na 8 mesecev zapora, ker je usmrtil ljubico po dogovoru in na prošnjo. Štefanija Mlinarjeva se je takoj zgrudila in kmalu umrla, dočim si je A. Boštijančič skušal pognati strel v glavo, pa mu je samokres odrekel. Državni tožilec je prijavil priziv zaradi prenizke kazni na apelacijsko sodišče, v katerem je poudarjal, da je 8 mesecev premalo, ker je obtožencec usmrtil osebo, sicer na njeno prošnjo, toda kljub temu je izvršil hudo zločinstvo, ker bi se bil moral zavedati dalekosežnosti posledic takega dejanja. Apelacijsko sodišče je zdaj Boštijančiču zvišalo kazen na 18 mesecev zapora.

Dolgo iskani Marolt pod ključem.

Kakor ima štajerski del dežele svojega žalostno romantičnega junaka v osebi že čez mero popularnega tatu in vlomilca Franceta Omerzo s Blance, tudi lepa Gorenjska ni ostala brez svojega, čeprav se po rafinirani drznosti in uspešnosti njegovi podvigi ne dajo primerjati s prvim. V teku zadnjih let, zlasti pa v teku zadnjih mesecev so bili po raznih krajih Gorenjske deloma poizkušeni, deloma izvršeni vlomi, ki sta jih ljudski glas in skrbno poizvedovanje orožnikov kmalu pripisala enemu samemu morilcu, 1909 rojenemu brezposelnemu čevljarskemu pomočniku Francetu Maroltu z Ribnega pri Bledl. 11. maja je na vse zgodaj zjutraj stražnik ustavil Marolta, ki ga policija išče že zaradi cele trume ovadb, v Slomškovi ulici. Policija je podvzela obsežno preiskavo, nato pa bo aretiranca izročila sodišču. Med drugim je Marolt osumljen, da je svoj čas poizkušal vlomiti v Legatovo restavracijo na Lescah, da je vlomil pri mesarskem mojstru Klavžu v Radovljici, pri trgovcu Šolarju na Brezjah in da je izvršil še kopo drugih tatvin.

Železniška nesreča na Barju.

Na križišču, kjer križa Peruzzijeva pot dolenjsko železniško progo na Barju, bi prišlo kmalu do hude železniške nesreče, ki jo je preprečilo zgolj naključje. Jesihov hlapec Česenj iz Rudnika se je peljal z vozom po Peruzzijevi poti že čez progo, ko je pridrvel vlak, katerega se je konj ustrašil ter začel ritensko siliti z vozom proti vlaku. Voz se je zadel v vlak in le za las je manjkalo, da nista prišla tudi hlapec in konj pod vlak. Vlak je vozu odtrgal zadnjo polovico. Hlapec in konj pa sta k sreči ostala nepoškodovana.

Pogumen mladenič.

12-letni Milan Kovačič obiskuje šesti razred osnovne šole v Radečah. Njegvoega očeta finančnega preglednika so lani u-

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
$2

Naročite ga pri —
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET
New York City.

bili na Kumu. 6. maja je šel Milan obiskat svojo mater, ki se je nedavno preselila na Breg pri Celju, kjer ima njena sestra Radljevo gostilno v najemu. Sredi igranja z otroki ob progi je Milan opazil, da sedi na progi neka triletna deklica, nasproti pa je že dirjal brzovlak. Milan se je tedaj pognal navzgor po železniškem nasipu in v zadnjem hipu potegnil deklctce s proge. Strojevodja si je že zakril oči, da ne bi videl groznega prizora, saj ustaviti ni več mogel.

Iz Jugoslavije.

Očeta je ubil, priredil gostijo in se z godci sprehajal po vasi.

V občini Stara Ješka pri Petrovgradu je posestnik Salomon Magda v prepiru ubil svojega očeta Jovana, s katerim se je že nekaj let prepiral zaradi neke njive. Oče in sin sta se srečala na sejmu in je potem Salomon očeta povabil k sebi na dom, kjer ga je pogostil z žganjem. Nagovarjal ga je, naj mu prepusti njivo in odstopi nekaj denarja, ki ga je bil izkupil za svinje. O njivi ni hotel starec ničesar slišati in tudi denarja mu ni dal, kolikor je zahteval. Proti večeru je prišel sin k očetu na dom, se z njim prepiral ter ga naosled ubil z nožem. Zločin se je odigral brez prič. Salomon se je podal v vaško gostilno, naročil sod piva, pogostil vse pivce ter naročil tudi godbo. Ko se je v vasi doznalo, kaj se je zgodilo s starim Jovanom, je njegov sin še pijan z godci kolovratil po vasi.

Sabotaža na zagrebškem velesejmišču.

Zagrebški zbor bo imel kot posebno atrakcijo sejem in razstavo rib. V propagandistične svrhe bodo prvič razstavljene žive morske ribe. Na tem delu sejmišča je bila izvršena sedaj nenavadna sabotaža. Po naključju je čuvaj opazil, da so cevi, ki odvajajo vodo iz akvarija in omogočajo njeno cirkulacijo, prerezane. Cevi je še pravočasno pregledal zaradi tega, ker je bil začuden nad velikimi mlakami po sejmišču. V najvišjem akvariju je iztekla že vsa voda in so ribe večinoma poginile. V nižjih akvarijih še ni bilo nobene škode. Divjaška sabotaža je vse močno presecetila in vodstvo velesejmišča bo moralo sedaj uvesti nočno čuvarsko službo.

Zadnja razprava o strašnem zločinu v Trullovi hiši v Karlovcu.

Zagrebško okrožno sodišče je drugič razpravljalo o soudeležbi bivše železniške uradnice A. Trullove pri zavratnem umoru njenega brata Viljema. Pri prvi razpravi so Adelo obsodili na 15 let ječe, njeno mater pa na smrt. Ko je bila materi kazen izpremenjena v 20-letno ječo, je bila obsodba Adele razveljavljena. Pri razpravi, ki se je vršila pred kratkim, je mati, ki so jo pripeljali iz kaznilnice, z vso vnemo zagovarjala svojo hčer, trdeč, da se ni ona niti dotaknila Viljema ne živega ne mrtvega. Trdila je celo, da jo je hči nagovarjala, naj sinu ničesar ne stori. Brat umorjenega pa je ostal pri svoji izjavi, da je tudi sestra kriva grozodejstva, ker ga ni preprečila. Zagovornik je dokazoval Adelino duševno zmedenost in po kratkem posvetovanju je bila obtoženka oproščena in izpuščena na prosto. Njena usoda še ni končno rešena, ker si je državni tožilec vzel tridnevni rok za premislek.

Oproščenko je vzela v varstvo neka zagrebška obitelj.

Huda nesreča

se je dogodila v Grocki ob Dunavu pri tamošnjem valjčnem mlinu. Okoli mlina sta se igrala enajstletni Blagoje Ivkovič in devetletni Baneta Nišlič.

Otrokoma je bila prav posebno všeč os mlinskega kolesa, ki je molela iz zida in se vrtela, pa sta jo začela loviti z rokami. Os je oba prijela za obleko in ju potegnila k sebi. Mlajši Baneta je bil toliko srečen, da ga je os zavihtela okoli sebe in ga vrgla nato nekaj metrov daleč na kup gnoja, večjega Blagoja pa je vrtela in butala ob zid in tla, kjer je naposled, ko se je obleka raztrgala, obležal mrtev. Njegovega močno poškodovanega tovariša so prepeljali v beograjsko bolnišnico.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in sestavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.75	Din. 100	Za $ 9.35	Lir 100
$ 5.25	Din. 200	$18.25	Lir 200
$ 7.30	Din. 300	$44.40	Lir 500
$11.75	Din. 500	$88.20	Lir 1000
$23.50	Din. 1000	$176.—	Lir 2000
$47.00	Din. 2000	$263.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo	$ 5.— morate poslati		$ 5.75
	$10.—	" "	$10.85
	$15.—	" "	$16.—
	$20.—	" "	$21.—
	$40.—	" "	$41.25
	$50.—	" "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino $1.—.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

V soboto, dne 1. junija bodo v Slovenskem Domu na Žiberšah zopet z veliko žlico zajemali. Saj ste menda čitali prejšnji petek in včeraj v oglasu.

Za dobro mero moram še jaz stegniti jezik, in bom vesel, če bo moja beseda kaj k splošnemu uspehu pripomogla.

Vstopnina je nizka ter je času in razmeram primerna. Z eno besedo, malenkostna, v primeri z dobrotami, ki jih bodo udeleženci deležni.

To bo v letošnji pomladni sezoni zadnja prireditev v dvorani, kajti prihodnja se bo vršila že na prostem, menda gori ob Herkimer Road.

Domačini bodo itak prišli, pa tudi rojakov iz oddaljenih naselbin ne bo manjkalo, kajti iz okolice Cooperstowna proti severu ni nikdar prijetnejše vožnje kot je v tem letnem času. Uverjen sem, da se bo zbrala v soboto zvečer v Slovenskem Domu na Danube Street najprijetnejša kompanija.

Masletovo Rezo pa prosim, naj prišpara veliko čerfo črne kave. Mogoče se bo zjutraj kar iznenada znašel v njeni kuhinji truden in potreben popotnik, ki jo bo z veseljem in užitkom použil.

*

S prijatelji je velik križ.

Edini človek, ki ima več prijateljev kot jih potrebuje, je tisti, ki sploh ne potrebuje nobenega prijatelja.

*

V starokrajskem časopisju čitam, da zbirajo za nagrobni spomenik nesrečnega mladeniča Kelnariča, ki je bil napol zasut v vodnjaku, in so ga množice dvainsedemdeset ur neprestano reševale, pa ga niso mogle rešiti, tako da je postala reševalna akcija tehnični in obenem tudi kulturni škandal.

Ali bi ne bilo lepše, dostojnejše in bolj človekoljubno, če bi reševalci nekoliko bolj pljunili v roke in bi nesrečnika živega rešili, kot da mu sedaj po smrti postavljajo spomenik?

Pa saj ga ne postavljajo njemu. Saj ga postavljajo brezbrižnosti in kriminalni zanikrnosti pristojnih oblasti.

*

Vsa soseska je občudovala dvojčka.

Fantek je živa slika svojega očeta — je pripomnil nekdo.

— Punčka je pa zvočni film svoje matere — je zasekundirala pikra soseda.

*

Po rojaku Ferjanu, ki se je te dni po opravkih mudil v New Yorku, mi je poslal prijatelj Jože Zelenc iz Waukegana, Ill., dva zanimiva časopisna izrezka: sliko osemdesetletnega zakonca, ki pestuje svojega par tednov starega otročička, in izrezek iz nekega ljubljanskega dnevnika, iz katerega razvidim, da je v Ljubljani advokat po imenu dr. Zgaga.

Advokatu Zgagi želim, da bi imel več sreče in uspeha v življenju kot ga ima njegov neadvokatski soimenjak Peter v New Yorku, glede osemdesetletnega očanca, ki se postavlja s svojim otročičem, pa pritrdim Jožetu in pravim: — Naj ima mož veselje.

O očetovstvu in materinstvu bo menda do konca dni veljaven star rimski pregovor: — Materinstvo je mogoče vedno neizpodbitno dokazati, očetovstvo je pa vedno dvomljivo, pa naj bo tisti, ki se smatra za očeta, mlad ali star.

Ali z drugimi besedami rečeno: — Mati ne more nikdar zatajiti materinstva, oče pa lahko včasi očetovstvo zataji.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RODA RODA:

OLD OGEL

Ko sem imel dvaindvajset let, sem na inserat v "Figaroju" dobil službo tajnika pri gospodu Ogelu v Parizu. Bilo mi je ko v sanjah: Ko sem namreč zjutraj prišel v tisti mračni ulici v njegovo mrko bišo, me je stari gospod pogledal, jaz sem pogledal njega — in je dejal: "Lahko ostanete." — Niti zesede ne o pogojih, o dolžnostih.

Pa kar samega me je pustil. Prišel je neki sluga, vprašal sem ga, in je odgovoril: "Jaz prav tako malo vem, ko vi, gospod. eČ vas je gospod Ogel sprejel v službo za tajnika, tedaj boste pač zgoraj stanovali."

In sem čakal. Knjige so bile tu — pa sem bral. Prinesli so mi čaja. Ko se je znočilo, sem šel v spodnje prostore in dobil nekega slugo. Smehljaje se je dejal: "Gospod se bodo morali navaditi potrpljenja. Gospoda Ogela je težko dobiti za besede. Pojdite vendar na sprehod!"

Tako približno čez teden sem dobil, prišedši domov, listek na mizi: "Gospod Ogel vas kličejo."

Tesno mi je bilo pri srcu, ko sem stopil predenj. Dal mi je, da sem mu prebral nekaj pisem in kakor sem sklepal iz datumov, so ležala več tednov ondi. Ko sem vse prebral, je dejal gospod Ogel: "Hvala." In kakor da me odslavlja. (To je bil moj "tajniški" posel. Gospod Ogel sploh ni odgovarjal na nobeno pismo. Saj jih tudi dobival ni dosti. Kolikor pisem se mu prebral, so bila sama trgovska priporočila brez vrednosti, pa dopis radio postaje, pa majhni računi...)

Le kdo je bil prav za prav ta gospod Ogel? Kakšne krvi? Francosko je po tuje izgovarjal. Nekoč me je nagovoril po angleško — pa sem ga — dasi sem Anglež — težko razumel. Ime Schmidt (v neki nemški prošnji za podporo) sem mu moral črkovati. Na to pismo mi je velel poslati 1000 frankov — pa šele čez štirinajst dni — pa brez podpisa. Dotični naj nikar ne zve, odkod je dobil podporo!

Da je bil gospod Ogel bogat — je bilo jasno. Zadnjega v mesecu sem dobil na mizi izdatno plačo v kuverti.

Šofer! Ta je imel toliko dela ko jaz. In je bil takrat vstopil v službo. Krasno ameriški avto je stal v garaži — brez uporabe. Šofer je izpraševal slugi. Dejala sta, da se gospod Ogel bavi s knjigami, da je učenjak. Še isto uro so bile te besede potrjene. Gospod Ogel me je poklical in učenjak mi je zastavil dvoje vprašanj: — "Ali Rousseau še živi?" in "Ali je sonce večje ko luna?"

Nekega dne mi je naročil gospod Ogel: "Povejte šoferju. naj se pripravi za dolgo vožnjo — jutri ob osmih."

Točno ob tej uri smo z veliko prtljage in s slugo odpotovali. Kraj: "Lyon". Tu smo prenočili. Nato: "Nizza". Tema dvema besedama ni gospod Ogel vso pot nobene dodal. Šele v Nizzi je povedal natančnejši naslov. Zelo sem se začudil, videč, da je imel gospod Ogel tu imenitno vilo in še služabništvo.

Da sem se čudil? Saj se nisem mogel nič več čuditi. Več mesecev sem bil v tej službi, pa še nisem vedel, kako se moj gospodar prav za prav piše. Ne da bi mi ugovarjal, sem ga nazival Odžel, Edšel in Ogel.

A v eni sami noči sem nenadoma izvedel, kako in kaj je z mojim gospodarjem.

Spet smo bili pri morju — v Royanu pri Bordeauxu. Tudi tu je imel gospod Ogel posestvo. Dejal mi je: "Glejte, da zberete kako družbo! Ob sedmih zvečer bi kvartali."— Taki zahtevi skoraj ni bilo moči ustreči. Pa sem imel izredno srečo: v Royanu je v Kazini v nekem salonČku zmeraj dobiti primerno družbo, ki čaka takega povabila. Dobil sem neko prav brhko Parižanko — ali je bila iz Budapešte? Dalje zakonsko škotsko dvojico in nekega Tirolca. Ko sem vse po vrsti vprašal, je vsak pritrdil: "Izvrstno!"

Tedaj je bil gospod Ogel ves prerojen. Gostitelj prav za prav za zgled in ena sama prijaznost. Prekrasna pojedina je bila.

Nato smo sedli in začeli kvartati. Na desni in levi gospodarja sta sedela oba Škota, na desni in levi Parižanke pa medved in jaz. Bil sem židane volje — ker se je gospod Ogel vendarle otajal in ker je bila Parižanka tako lepa. Imenitno smo igrali in se zabavali — konec koncev — ob treh zjutraj — smo se razšli! Tirolec je izgubil 200 angleških funtov, jaz sem jih dobil 100. Sram me je bilo, zares me je bilo sram.

Gospod Ogel je obsedel. Dolgo je molčal, nato je spregovoril:

"Kar ste nocoj videli, se vam je brez dvoma čudno zdelo, mogoče vas je celo zelo razburilo. Mene je pa silno zadovoljilo. Prav rad sem v takih prilikah, časih celo zahrepenim po njih — namreč: da sem pri sleparskem kvartanju. Nikar zardevajte — temu Tirolcu ni škodilo, da smo mu puščali kri! Pa čeprav bi mu — še kaj hujšega bo doživel! Zato — ker je tako otročje zaupljiv. Da ni niti videl, kako na debelo ga je varala prebrisana Parižanka! Oba Škota pa — vsa čast! To sta zares strokovnjaka On in ona sta si sezula po en čevelj, brez dvoma sta imela take nogavice, da so bili prsti bosi. Saj sta si pod mizo podajala karte s prsti in še z negami. Prekrasen sistem! — Vendar je treba, da se človek vadi po več let v tem znanju, naporno delo, veste, od devetih zjutraj do opoldne. Pa masaža je potrebna, treba je malo hoditi, veliko spati, imeti sveže oči, pa prisebnosti vsak hip. To mora iti ko blisk — sicer ne zaleže, ne uspe. Predvsem: vaje! Pa kako sta si oba lepo razdelila svoje delo: trikrat je morala ona dobiti, nato je on prav nizko nastavil, ji pritihotapil karte, on je pa izgubil. Če je hotel pa on dobiti, je ona le malo stavila. Pa vse kar tako! Da je bilo ko nič! Resnično, ta dva sta mi bila všeč."

Kar tako, kakor zamišljeno, je bil gospod Ogel razdelil karte, jih jasno in odkrito položil na mizo: temu te, onemu one.

Ostrmel sem. Kaj, kaj je bil gospod Ogel poglavar vseh sleparskih kvartopircev?

Brez dvoma je ugenil, kaj se mi podi po glavi. Naglo je pograbil karte, se nasmehnil in dejal:

"To je bilo nekoč... Zdaj sem že zdavnaj v pokoju. Že več ko dvajset let. Le časih me piči — pa si pripravim takle večer in mi ni žal nekaj tisočakov... Sicer se pa trudim, da popravim v starosti, kar sem zamudil v mladosti. Toda vi niti ne veste ne, kako težko je človeku, da se izobrazi brez pomoči!"

360 LET STARA ŽELVA

K proslavi 25letnice vladanje angleškega kralja Jurija V. so se zbrali iz vseh krajev širnega angleškega imperija gostje, obenem pa prihajajo od vseh strani nešteta darila, ki naj pokažejo, kako priljubljen je angleški vladar med ljudstvom. Eno najzanimivejših daril je gotovo želva, ki jo je poslala angleškemu kralju vladarica na otokih Tonga v Tihem oceanu kraljica Salothe.

To seveda ni navadna želva, saj bi se ne spodobilo poslati vladarju tako velike države tako skromno darilo, temveč gre za staro, častitljivo želvo, ki predstavlja tuli lep košček zgodovine.

O želvah je splošno znano, da dočakajo v živalskem svetu najvišjo starost. Ta želva se spominja še slavnega angleškega pomorščaka J a m e s a Cooka. Ko se je Cook na svoji vožnji po morju ustavil leta 1774. prvič na tongajskih otokih, so ga sprejeli domačini zelo prijazno. Pred odhodom je hotel izkazati njihovemu kralju hvaležnost z darilom, pa ni imel v rokah nič drugega, nego to želvo, ki je bila že takrat stara 100 let. Podaril jo je kralju in želva je ostala na tongajskem kraljevskem dvoru do dandanašnjih dni, ko jo je sedanja kraljica po posebnem odposlanstvu poslala v dar angleškemu kralju. 360 let stara želva je pač vredna, da jo dobi v dar kralj.

ZRAKOPLOVNI ŠPORT

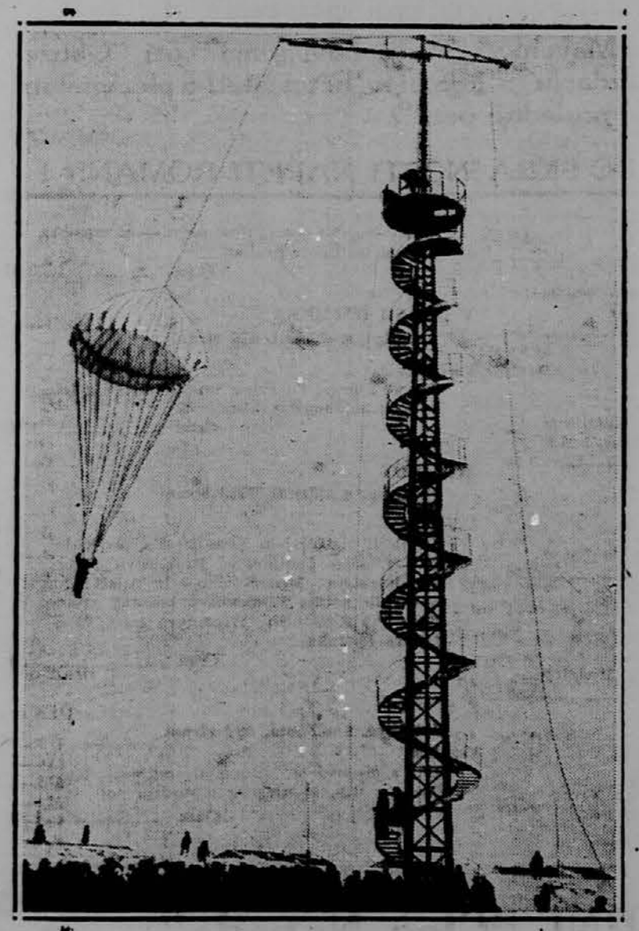

Skakanje s padali je zelo razvit šport sovjetske mladine. Na sliki vidite mladega delavca, ki je skočil s padalom s posebnega stolpa poleg tovarne aluminija pri reki Djeper.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	.30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	.25
HUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	.80
Trda vez. Cena	1.—
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	.25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	.50
POL LITRA VIPAVCA, spisal Feigel, 136 str.	.60
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	.25
SANJSKA KNJIGA	.50
SANJSKA KNJIGA	.90
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena	.40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	.90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	.70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena	.30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaloigro "Vše naše"). 189 strani. Cena	.50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	1.50
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena	.35
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena	.45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA IZ 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

15

Pri teh besedah je levi komolec uprl ob koleno, sklonil čelo v dlan in z desnico stisnil brado in konec obraza, kakor bi hotel obdržati trdno združene vse svoje duševne sile. Toda tudi najpozornejši preudarjanje mu je pomagalo samo v tem, da ga je še natančneje poučilo. kako je stvar nujna in zapletena in kako malo številni, negotovi in nevarni so vsi izhodi.

Vzbuditi malo sramu v don Abbondiju in pripraviti ga, da bi čutil, kako zelo zanemarja svojo dolžnost? Sram in dolžnost je zanj prazen nič kadar se boji. Ali naj vzbudim strah v njem? Kakšna so moja sredstva, da mu vzbudim večji strah, nego je oni, ki ga ima pred strelom? Ali naj o vsem poučim kardinala in nadškofa in pokličem njegovo oblast na pomoč? Za to je treba časa. In medtem? In potem? Če bi ta nedolžna revica tudi bila poročena, ali bi to bilo uzda za tega človeka? Kdo ve, kako daleč bi se upali iti...? Postaviti se mu po robu? Kako? Ah, če bi mogel, — je pomislil ubogi redovnik — če bi mogel pridobiti na svojo stran svoje tukajšnje sobrate in redovnice v Milanu!

Toda to ni tako navadna stvar; ostal bi na cedilu. Ta človek se dela prijatelja samostanu, izdaja se za pristaša kapucincev. Ali se niso njegovi razbojniki že večkrat zatekli k nam? Postaviti bi se moral čisto sam; povrhu bi me še imeli za nemirneža, spletkarja in zdražbarja; in kar je še huje: s kakim poskusom ob nepravem času bi morda celo poslabšal položaj ubogega dekleta.

Ko je pretehtal dobre in slabe strani vseh različnih načrtov, se mu je zdelo najbolje, da stopi pred don Rodriga samega, da ga s prošnjami, z grozotami posmrtnega in če mogoče tudi tostranskega življenja skuša pregovoriti, naj odneha od svojega nesramnega naklepa.

V najslabšem slučaju bo tako mogoče vsaj natančneje spoznati, kako daleč gre njegova trma v tej umazani zadevi, še bolj razkriti njegove namene in se s tem okoristiti za lastne nasvete.

Medtem ko je redovnik tako premišljal, se je v vratih pojavil Renzo, ki ga iz vseh onih razlogov, kakoršne vsakdo lahko sam ugane, nikakor ni strpelo dolgo daleč od tega doma; a ko je videl, kako je oče zamišljen in mu obe ženski dajeta znamenje, naj ga ne moti, je obstal molče na pragu. Ko je redovnik dvignil glavo, da razodene ženskama svoj načrt, ga je opazil ter ga pozdravil z običajno prisrčnostjo, ki ji je sočutje dajalo še krepkejši izraz.

"Ali sta vam povedali, oče?" je vprašal Renzo z ganjenim glasom.

"Žal, da; in zato sem tu."

"Kaj pravite o tem lopovu...?"

"Kaj hočeš, da rečem o njem? Zdaj ni čas govoriti. Kaj bi koristile moje besede? Tebi, dragi Renzo, pravim, da zaupaj v Boga in da te Bog ne bo zapustil."

"Bog blagoslovi vaše besede!" je zaklical mladenič. "Vi niste izmed tistih, ki mislijo, da reveži nimajo nikoli prav. Toda gospod kurat in tisti gospod doktor izgubljenih pravd..."

"Ne rahljaj zmerom tega, kar ti ne more služiti drugače, kakor da te po nepotrebnem vznemirja. Jaz sem le ubožen redovnik, toda ponavljam ti, kar sem že povedal tema ženskama: kolikor je v moji moči, vas ne bom zapustil".

"Ah, vi niste kakor posvetni prijatelj — žlobudrači! Če bi kdo verjel zatrjevanjem, ki so mi jih delali v lepih časih — ej, ej! Pripravljeni so bili dati zame svojo kri; branili bi me bili proti vragu samemu. A če bi bil imel kakega sovražnika. . . naj bi bil le kaj takega omenil — kmalu bi bil tisti nehal jesti kruh. — Zdaj pa — ko bi vi videli, kako se umikajo..." Pri teh besedah je dvignil oči do očetovega obraza, videl je, kako se mu je ves pomračil, in je spoznal, da je rekel nekaj, kar bi bil moral zamolčati. Hotel sem reči... s tem ne mislim... to se pravi, hotel sem reči..."

"Kaj si hoteli reči? In še to: ti si torej pričel kvariti moje delo, preden je bilo pričeto! Dobro zate, da si bil še pravočasno razočaran. In dalje: ti si šel iskat prijateljev... kakšnih prijateljev!... ki ti ne bi bili mogli pomagati, tudi če bi bili hoteli! In skušali si izgubiti Onega, ki ti sam more in hoče pomagati! Ali ne veš, da je Bog prijatelj mučenih, ki vanj zaupajo? Ali ne veš, da kdor je slaboten, nič ne pridobi, če pokaže kremplje? In če bi tudi...

Tu je krepko zgrabil Renza za roko; njegov obraz se je, ne da bi izgubil svoje dostojanstvo, prepregel s slovesno skrušenostjo, oči so se povesile, glas je postal počasen in kakor podzemeljski: "In če bi tudi... bila bi strašna pridobitev! Renzo, ali hočeš zaupati vame... pa kaj pravim vame borno človeče, ubogega redovnika?... Ali hočeš zaupati v Boga?"

"Oj da!" je odvrnil Renzo. "On je zares Gospod."

"Dobro; obljubi, da ne boš nikogar žalil, da ne boš nikogar izzival in se prepustiš meni, da te vodim."

"Obetam."

Lucija je globoko zavzdihnila, kakor da se ji je zvalilo breme z ramen, in Neža je rekla: — "Dobri sinko."

"Čujte, otroci," je povzel brat Cristoforo; "jaz pojdem še danes, da govorim s tem človekom. Če Bog gane njegovo srce in da moči mojim besedam, dobro; če ne, nam On pomore, da najdemo kako drugo sredstvo. Vi bodite medtem mirni in skriti, ogibajte se čenčanja in ne kažite se ljudem. Nocoj ali najkasneje jutri zjutraj me boste zopet videli.

Kakor je to izgovoril, je presekal v se zahvale in vsa blagoslavljanja ter odšel. Napotil se je v samostan, dospel je pravočasno, da je v zboru pel seksto, in po obedu se je brž odpravil na pot proti brlogu zveri, ki je hotel poskušati, ali bi jo mogel ukrotiti.

Don Rodrigova vila je stala osamljena kakor kak opazovalen gradič na vrhu enega izmed holmov, s katerimi je posejano tisto brdovito nabrežje. K tej označbi pristavim brezimnik, da je bil ta kraj (bolje bi bil storil, da je enostavno zapisal njegovo ime) nekoliko više nego vasica zaročencev, kake tri milje oddaljen od te in štiri od samostana.

Ob vznožju holma se je na njegovi južni strani v smeri proti jezeru dvigal kupček hiš, ki so v njih stanovali don Rodrigovi kmetje; to je bilo nekako glavno mesto njegovega malega kraljestva.

Če je človek le šel skozenj, je bil brž poučen o položaju in šegah v deželi. Če je pogledal v pritlične prostore, kjer so bila kakšna vrata odprta, je videl na steni vse vprek obešene puške, velike trobente, kopače, grablje, slamnike, mrežice in stekleničice smodnika.

Ljudje, ki jih je srečaval, so bili čokati in temnogledi možakarji z velikim, zvrnjenim, v mrežico zaprtim šopom las na glavi, starci, ki se je zdelo, da so tudi zdaj, ko so jim čekani že izpadli, še vedno pripravljeni, da se zarežijo s praznimi čeljustmi, če jih kdo le količkaj podraži, ženske z nekam moškimi obrazi in mišičastmi rokami, pripravnimi, da pomagajo jeziku, če bi ta sam ne zadostoval; celo z obrazov in iz kretenj otrok, ki so se igrali na cesti, je sevalo nekaj predrznega in izzivalnega.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja

Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

16

To ni bil navadni zajtrk v gozdu iz rok v usta, to je bila elegantna postrežba s srebrnimi kozarci, krožniki, noži in vilicami in konserve so nudile okusen prigrizek. Tudi rdeče vino je prišlo do veljave. Solnce je že vstalo, toda še ni imelo poletne moči razlilo je samo barvo čez drevje in se je leskетalo v vodi ter je dihalo toploto čez granitno pečino.

Juan zazpoloži jedila napolni kozarce in prične:

— Zapisnik mojega očeta vsebuje tudi zgodovino mojega deda, in ta zgodovina je zopet del življenja vaše družine, Dija. Skoro roman, bogat na romantiki in pustolovščinah. Posledice viharjev leta oseminštirideset so prisilile dva vročerkrvna dijaka, da sta se izselila. Dva barona, in sta tudi ostala svobodna, ko sta odložila svoje plemstvo, ali pa sta šele pozneje postala v resnici svobodna. Agenti so jima svetovali, da se izselita v Brazilijo, toda tukaj sta okusila vso bedo ubogih naseljencev in sta bila vesela, ko je leta 1850 izbruhnila vojna proti Argentini in njenemu diktatorjn Rosasu, in sta se mogla pridružiti nemško-brazilski legiji, ki je bila sestavljena iz ostankov šlezvig-holštajnske armade. Na podlagi svojih vojaških izpričeval sta bila nastavljena kot poročnika in sta se izkazala tako dobro, da sta bila čez dve leti že povišana v stotnika. Bitka na Monte Caceros je prinesla padec Rosasa in mir. Ponudili so jima, da še dalje ostaneta v brazilski službi, toda dala sta prednost prostosti in v advijenci pri cesarju Pedru sta dobila nagrado in obenem kot darilo zemljišče po svoji izbiri. Zakaj sta si tedaj izbrala ravno nepreiskano dolino Ribeire, je tudi razvidno iz zapisnika. Zopet je romantika strašila v glavah mladih mož. Nekje sta morala slišati, da je v gorah Serre mnogo večje bogastvo zlata kot pa v Mines Geraes — stare listine to tudi potrjujejo — hotela sta tedaj kopati zlato, pri čemur je bila vabljivost po bogastvu mogoče manj močna kot pa želja po pustolovščinah. Oba sta se že poročila v Rio.

— Da, — pripomni Dija, — vem — dve dekleti, dve sestrični — če natančnejše pogledava, sva si takorekoč v sorodstvu, vi in jaz. Toda to ne sme škodovati najinemu prijateljstvu. Sedaj pa dalje, Juan — družinsko zgodovino poznate boljše kot jaz. Torej, deda sta skupaj prevzela novo posest —

— In po nekaj letih sta se ločila, — nadaljuje Juan. — ločila sta se brez prepira, po dobrem sporazumu. Zlata nista našla, in ker se je moj ded na sosednji zemlji hotel omejiti samo na poljedelstvo, se je tam naselil in ustanovil farmo Westfalia, v spomin na deželo svojega pokoljenja, vaš ded pa, draga Dija, se je trdno oklepal upanja, da bo v svojih gorah enkrat vendar-le zadel na zlato Kar pa se njemu ni posrečilo, se je posrečilo vašemu očetu, kot znano . . .

— Nehajte, Juan, — sedaj morem sama voditi nit te zgodovine. Resnica je, moj oče je imel srečo, da je v posameznih drobih našel zlato, toda skoro vedno zvezano z bakrom in železom. Toda to je bil samo trenutni uspeh in so zelo pretiravali, ako so trdili, da bi si tedaj mogel pridobiti velikansko bogastvo. Kopanje je naenkrat odpovedalo, najbrže, ker so druge žile ležale v globočini, katerih ni bilo mogoče doseči.

— To je mogoče, — pravi Juan, — na vsak način pa je vaš oče napravil prav, da je opustil nerodovitno deželo in se je oprijel pridelovanja železa . . . Toda o tem ne maram govoriti, temveč nekaj drugega, kar sem našel v zapisniku. Zadnji vpis je bil pet dni pred očetovo smrtjo in se glasi: — Ker sem prepričan, da bo dolina Ribeire pri boljših prometnih potih imela sijajno bodočnost, zato je potrebno združenje obeh farm Westfalia in Germania. Z ožjo zvezo družin Kaden in Zaler bi do tega samo prišlo . . .

Ko Juan to pove, ne pogleda Dije, izprazni kozarec in nastane kratek odmor v razgovoru, katerega tudi Dija ne prekine. Pojé sardino, si z robcem obriše ustnice ter nato pravi:

— Eno vprašanje, Juan. Kdaj je vaš oče to zapisal?

— Pet dni pred svojo smrtjo — saj sem že povedal, Dija.

— In kako dolgo je že mrtev?

— Enajst let.

— Tedaj sem bila stara štirinajst let, vi pa okoli osemnajst.

— Natančno devetnajsst in pol.

— Ali ste večkrat prebirali ta zapisnik?

— Zelo pogosto. To je takorekoč moje domače sveto pismo.

— Tedaj bi mi mogli že davno povedati o praktičnem predlogu starega gospoda.

Sedaj se Juan upa sprejeti dekletov pogled. Njegovo oko je lepo, temno zeleno in v njem je poreden čar.

— Seveda, — pravi, — pa vedno sem odlašal. Nisem vedel popolnoma, ali ljubim Manoelo Raventos ali Dijano Zalerjevo. Toda od zadnje zime v Rio sem o tem na jasnem.

— Tedaj pa prejmite moj blagoslov k poroki z Manoelo.

— Hvaležno odklanjam. Moja izbira je padla na Dijo.

Dija dvigne kozarec in mu namigne.

— Na zdravje, Juan! Ravno tako hvaležno odklanjam. Za družabno kupčijo nisem.

Juan vstane, Dija pa obsedi. Juan stoji v solnčnem svitu, suh, mišičast, lep človek dobrega plemena. Nič divjak na zunaj, njegova zunanjost je bolj spominjala na idealne podobe na filmih.

— Dija, cel položaj gledate z napačnim pogledom, — pravi Juan. — V resnici vas imam rad.

— Toda jaz vas ne! — pravi in se zasmeje.

— Bo že prišlo, prav gotovo bo prišlo — ali pa me morate zaničevati, ali pa sovražiti.

— Bog obvaruj; vi ste moj dobri prijatelj in prijeten družabnik, pa nič več.

Juan se maje v bokih kot bi plesal.

(Dalje prihodnjič.)

MARŠAL PILSUDSKI V VILNU

Pilsudski je bil doma iz Vilna. Na tem starem mestu, ki je bilo jabolko spora med Poljsko in Litvo, je viselo maršalovo srce. Ko je general Želigovski z znano vojaško pustolovščino Vilno iztrgal Litvi, je izjavil Pilsudski, da je to najlepši dar, ki so mu ga poklonili poljski legijonarji . . . Očividci so slišali te besede naravnost iz maršalovih ust.

Bilo je pred leti v Vilnu, ko so se zbirali bataljoni, katerim se ima Poljska zahvaliti za svoj obstoj. Vsako leto imajo poljski legijonarji svoj dan. Sestanek v Vilnu pa je imel še poseben pomen, kajti najavljen je bil prihod maršala Pilsudskega. To je bil "djadek" legionarjev, oče svojega ljudstva, živi mit poljskega naroda. Ob vesti, da pride Pilsudski v Vilno, je širom Evrope završalo, državnikom pa je zastal dih. Kako tudi ne! Napetost med Poljsko in Litvo je dosebla vrhunec. V Kovnu je vladal Voldemaras, trmasti in svojeglavi diktator iz lasmi nalik ježevim bodicam. Mož je spuščal takšne protipoljske govore, da je bil Pilsudski zaradi jih ves iz sebe. Potrpežljivi maršal se je sprevrgel v nasprotnega moža. A to so bile seveda samo govorice, kajti nihče ni vedel, kaj snuje in kuje maršal. Sploh je Pilsudski mrzil vsakršno izpraševanje. Novinarjev ni rad sprejemal tudi njegovi ministri niso često do zadnjega trenutka vedeli, kaj namerava in kaj bo ukrenil.

Tako je bilo tudi v Vilnu. Do maršalovega prihoda ni nihče vedel, kaj se go izcimilo iz tega obiska. Legijonarji pa so se zbirali v hotelih in restavracijah, koder so se razlegale vesele pesmi ob polnih čašah vina. Rožljale so sablje, natakarice so imele vesele ure . . . Potem je vse skupaj utihnilo kakor bi odrezal. Kazalec na uri se je pomikal naprej, vsak čas je imel dospeti Pilsudski. Ko je poljski prometni minister ponudil maršalu poseben vlak, je Pilsudski zaklel in sedel v potniški vlak.

Mrzil je pomp kakor vedno. Zavračal je sito življenje in meščansko udobje. Takšen je bil vodja Poljske: vse osladno, izumetničeno mu je bilo tuje. Ko je Pilsudski izstopil na postaji v Vilnu, se ni spremenila nobena guba na njegovem obrazu. Neka deklica mu je izročila šopek cvetlic. Maršal je zamrmral: "Mar sem ženska, da me sprejemajo z rožami?" Takoj o maršalovem prihodu je mesto spremenilo svoje obličje. Oficirji so zapeli svoje odprte ovratnike, tesneje privezali sablje, odnesli steklenice in kozarce. Vsi so se ustrumili pred "djadkom", kajti njegova vera je bila vera Poljske, njegove besede so učinkovale kakor zakon.

Ljudstvo ga je ljubilo takšnega kakor je bil. To se je najočitneje pokazalo na zgodovinskem vojaškem zborovanju v Vilnu v Redutnem gledališču. Nastala je življenjsko nevarna gneča, da so si ljudje morali s komolci krčiti pot skozi dvorano. Celo ministri so se morali na ta način boriti za prehod. Potem pa je nenadoma vse utihnilo. Ljudi je prestrujilo kakor električna iskra. Policiji ni bilo treba niti dvigniti roke, kajti spontano, vdano se je jela množica umikati nekomu, ki je stopal skozi dvorano v plavi vojaški uniformi. Bil je Pilsudski. Pokrivala so sama od sebe odletela z glav.

Na odru so sedeli maršalovi paladini. Mrgolelo je čopov ob častniških sabljah redov in zvezd ter znakov vseh vrst na rokavih. General Želigovski, ki je Vilno iztrgal Litvi, je sedel v prvi vrsti, poleg njega je bil general Rydz-Smigly, naslednik Pilsudskega v vojski. Dvorana je bila polna vojaštva, edini civilisti med legionarji so bili domači in tuji novinarji.

Ko je stopil Pilsudski v dvorano, je vse zaorilo od navdušenih klicev. Oficirji so potegnili meče iz nožnic. Gozd srebrnih nožev je zakipel na krišku. Maršal je stopal elastično na oder. Imel je na sebi preprosto legijonarsko uniformo brez distinkcij, edini znak, ki ga je nosil, je bil srebrni legijonarski trak. Množica ga je pozdravljala. On pa je stal na odru in čakal, da se pomirijo njegovi častilci, z rokami v žepu. Potem je nastala tišina. Kaj bo povedal?

Vsakdo ga je videl v obraz in tako na odru stoječ, se je zdel gledalcem mnogo n znatnejši kakor si ga je predstavljala razgreta domišljija. Nihče pa s eni mogel odmakniti času mogočnih maršalovih obrvi, ki so bile kakor raščene na čelu. Razodevale so nekaj trdega in odločnega. Da, Pilsudski je bil tedaj že resnični diktator.

Če se je obrnil malo v stran, se je pokazala podobnost njegovega profila z Nietzschejevim. Tip je bil popolnoma slovanski, skoroda ruski, kretnje pa so mu bile docela vojaške. Govoril je kratko, odsekano, govoril skoro v svoje košate brke. Ta mož je besedoval kakor kakšen romantik. V začetku je povzdigoval ljubezen do matere, ki jo je poveličeval kakor evengelij. Potem je prišel na stara drevesa v Vilnu, začel opisovati njemu tako ljubo pokrajino in pripovedoval, kako je tukaj doraščal iz dečka v moža. Dejal je: "Moje Vilno, drago mesto, kjer sem obiskoval prokleto rusko šolo . . ." In potem, obrnjen k legijonarjem: "Vi ste mi poklonili to mesto v dar, ki sem po njem tolikanj hrepenel, ko sem bil zaprt v magdeburških kazamatah. Prinesli ste mi Vilno na bajonetih. Kakšno krasno darilo!"

Politična senzacija je proti pričakovanju izostala. Pilsudski se niti z besedo ni dotaknil Litve in Nemčije. Pripovedoval je anekdote iz svojega vojaškega življenja in se zasmejal vedno šele potem, ko je kakšno prigodo končal. V loži pa je tiho in neopazno sedela njegova žena Aleksandra s hčerkama Vando in Jadvigo, kateri je maršal naravnost oboževal. Ob tej ženi in hčerkah je zasijalo maršalu nekoliko pozno večerno solnce družinske harmonije in sreče.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

MAJA:
30. Berengaria v Cherbourg

JUNIJA:
1. Lafayette v Havre
5. Washington v Havre
7. Normandie v Havre
8. Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genor
13. Majestic v Cherbourg
14. Bremen v Bremen
15. Rex v Genoa
Champlain v Havre
19. Manhattan v Havre
Berengaria v Cherbourg
20. Lafayette
22. Normandie v Havre
26. Aquitania v Cherbourg
29. Ile de France v Havre
Majestic v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savioa v Genoa

JULIJA:
3. Washington v Havre
Saturnia v Trst
5. Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Berengaria v Cherbourg:
10. Normandie v Havre
11. Aquitania v Cherbourg
16. Europa v Bremen
17. Conte Grande v Geona
Manhattan v Havre
19. Majestic v Cherbourg
20. Ile de France v Havre
23. Conte di Savoia v Genoa
26. Bremen v Bremen
Berengaria v Cherbourg
27. Champlain v Havre
31. Washington v Havre
Normandie v Havre

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Laushin**
COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Walsenburg, **M. J. Bayuk**
INDIANA:
Indianapolis, **Louis Banich**
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič, J. Lukanich
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Virovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, **Jože Zelenc**
KANSAS:
Girard, **Agnes Močnik**
Kansas City, **Frank Žagar**
MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, **J. Černe** (za Penna., W. Va. in Md.)
MICHIGAN:
Detroit, **Frank Stular**
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouže
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, **Karl Strnisha**
Little Falls, **Frank Masle**
OHIO:
Barberton, **Frank Troha**
Cleveland, Anton Bobek, **Chas. Karlinger**, Jacob Resnik, John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Warren, Mrs. F Rachar
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, **J. Brezovec**
Export, **Louis Supančič**
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, **Math Kamin**
Greensburg, **Frank Novak**
Johnstown, John Polanta
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, **Frank Balloch**
Manor, Frank Demshar
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, **Fr. Schifrer**
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, **Frank Skok**
Sheboygan, **Joseph Kakeš**
WYOMING:
Rock Springs, **Louis Tauchar**
Diamondville, **Joe Rolich**

Vsak zastopnik izda potrdilo za svote, katero je prejel. Zastopnike rojake kom toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Obožavalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina:
Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nasr
Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 598 strani, s slikami
Vsebina:
Jezero smrti; Moj romar ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema **Cena 1.50**

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina:
Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju **Cena 1.50**

SATAN IN IŠKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina:
Izseljenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči
Cena 3.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina:
Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena 1.50

WINETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina.
Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-či. lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena 3.50

ŽUTI
4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina:
Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

VELIKE IZGUBE KITAJSKIH KOMUNISTOV

Nanking, Kitajska, 27. maja. Vladne vojaške oblasti naznanjajo, da so vladne čete, ki se bore proti komunistični armadi v provincah Hunan, Hupeh in Sečvan, 16. in 17. maja v bitki v bližini Lugsana pobile 2 tisoč komunistov. V tej bitki je bilo 20,000 komunistov.

KUGA V ZADNJIH LETIH

Po podatkih iz neke francoske medicinske revije je bila zabeležena zadnja leta kuga v Mandžuriji, v portugalski Angori ter v Kenyi in Ugandi v Afriki. V Mandžuriji je izbruhnila poleti 1933 hujša epidemija kuge, nego je bila ona v letu 1920. Samo zaregistriranih žrtev je bilo v avgustu 1546. Infekcija je bila zelo nagla. Inkubacijska doba, kolikor se je dala ugotoviti, je znašala 5 do 7 dni in od prvega odkritja znakov bolezni do smrti je minilo največ 36 ur.

V Angori traja epidemija kuge, ki so jo najbrž zanesli iz drugih krajev mornarji, z majhnimi presledki že od leta 1921. Umrljivost je pa tu majhna, znaša samo 40%, in le v nekaterih krajih in ob gotovem času doseže 60%. Kuga v Ugandi in Kenyi že pojema. Zdravniki so jo podrobno proučili in ugotovili, da jo res prenašajo podganje bolhe, vrste xenopsila cheopis in xenopsila brasiliensis.